

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

Р І Ш Е Н Н Я

Про Роз'яснення Комітету щодо застосування окремих положень Закону України "Про місцеві вибори", пов'язаних із статусом та оплатою праці членів виборчих комісій

Комітет Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя на своєму засіданні 22 лютого 2017 року (протокол № 56) розглянув питання про Роз'яснення Комітету щодо застосування окремих положень Закону України "Про місцеві вибори", пов'язаних із статусом та оплатою праці членів виборчих комісій та вирішив:

1. Схвалити Роз'яснення Комітету щодо застосування окремих положень Закону України "Про місцеві вибори", пов'язаних із статусом та оплатою праці членів виборчих комісій, що додається.
2. Уповноважити Голову Комітету з питань правової політики та правосуддя інформувати про це Рішення голову Сумської обласної виборчої комісії.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ

РОЗ'ЯСНЕННЯ**Комітету Верховної Ради України
з питань правової політики та правосуддя****щодо застосування окремих положень
Закону України "Про місцеві вибори", пов'язаних із статусом та оплатою
праці членів виборчих комісій**

Розглядаючи питання щодо застосування окремих положень Закону України "Про місцеві вибори" (далі – Закон), пов'язаних із статусом та оплатою праці членів виборчих комісій, Комітет з питань правової політики та правосуддя виходить з такого.

Згідно із частиною третьою статті 21 Закону України "Про Комітети Верховної Ради України" комітети з питань, віднесених до предметів їх відання, мають право надавати роз'яснення щодо застосування положень законів України. Такі роз'яснення не мають статусу офіційного тлумачення.

Постановою Верховної Ради України від 4 грудня 2014 року № 22-VIII "Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України восьмого скликання" питання законодавчого забезпечення організації та порядку проведення виборів і референдумів віднесено до предмета відання Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (пункт 19 додатку до Постанови).

Відповідно до абзацу першого частини третьої статті 28 Закону за рішенням виборчої комісії голова, заступник голови, секретар або в разі їх відмови інші члени територіальної виборчої комісії (загальною кількістю не більше трьох осіб), дільничної виборчої комісії (загальною кількістю не більше двох осіб) протягом виборчого процесу можуть виконувати свої повноваження у виборчій комісії на платній основі на підставі цивільно-правового договору між ними і виборчою комісією. Зазначені особи на цей період увільняються від виконання виробничих або службових обов'язків за основним місцем роботи зі збереженням стажу роботи.

При цьому, частина перша статті 11 Закону визначає виборчий процес місцевих виборів як здійснення суб'єктами виборчого процесу відповідних місцевих виборів, визначеними у статті 12 цього Закону, виборчих процедур, передбачених цим Законом.

В свою чергу, згідно з частиною п'ятою статті 11 Закону виборчий процес завершується через 15 днів після дня офіційного оприлюднення результатів місцевих виборів у порядку, передбаченому цим Законом.

Частинами дев'ятою та десятою статті 28 Закону передбачено, що робота члена територіальної, дільничної виборчої комісії, який виконує свої повноваження у виборчій комісії на платній основі відповідно до частини третьої цієї статті, оплачується в розмірі та порядку, встановлених Кабінетом Міністрів України, за рахунок коштів бюджету Автономної Республіки Крим, відповідного місцевого бюджету (далі - кошти відповідного місцевого бюджету), отриманих як

Розмір оплати праці членів виборчих комісій визначається Кабінетом Міністрів України. Для членів виборчих комісій, увільнених від виконання виробничих або службових обов'язків за основним місцем роботи, розмір оплати праці не може бути нижчим від середньої заробітної плати за основним місцем роботи але не вище розміру заробітної плати відповідного сільського, селищного, міського голови або голови відповідної ради. Розмір оплати праці члена виборчої комісії, який є пенсіонером або особою, яка тимчасово не працює, не може бути нижчим від розміру мінімальної заробітної плати, встановленого на момент її нарахування.

Згідно з частиною шістнадцятою статті 28 Закону у період поза виборчим процесом забезпечення діяльності територіальної виборчої комісії щодо виконання її повноважень здійснюється за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету.

Слід зазначити, що виконання обов'язків члена виборчої комісії за своєю правовою природою є реалізацією громадянами України свого виборчого права. Так, частиною першою статті 21 Закону встановлено, що до складу виборчої комісії, що здійснює підготовку та проведення відповідних місцевих виборів, можуть входити громадяни України, які мають право голосу на цих місцевих виборах. Можливість залучення до роботи у виборчій комісії напряму залежить від наявності у особи права голосу.

З іншого боку, відповідно до частини другої статті 22 Закону право подання кандидатур до складу територіальних виборчих комісій мають: 1) місцева організація політичної партії, про утворення депутатської фракції якої оголошено на першій черговій сесії Верховної Ради України поточного скликання; 2) зареєстрована в установленому законом порядку у відповідній адміністративно-територіальній одиниці місцева організація політичної партії. Право подання кандидатур до складу дільничних виборчих комісій мають: 1) місцеві організації політичних партій, про утворення депутатських фракцій яких оголошено на першій черговій сесії Верховної Ради України поточного скликання; 2) місцеві організації політичних партій, кандидатів у депутати від яких зареєстровано в багатомандатних виборчих округах; 3) кандидати у депутати в одномандатних виборчих округах; 4) кандидати на посаду сільського, селищного, міського голови, старости.

Передбачений Законом політичний порядок формування складу виборчих комісій також виконує функцію здійснення контролю політичними партіями та іншими суб'єктами виборчого процесу за його перебігом.

Стаття 38 Конституції України встановлює, що громадяни мають право брати участь в управлінні державними справами, у всеукраїнському та місцевих референдумах, вільно обирати і бути обраними до органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Отже, виконання виборцями повноважень членів виборчих комісій є реалізацією ними політичного права вільно обирати і бути обраними до органів державної влади та органів місцевого самоврядування, гарантованого

державної влади та органів місцевого самоврядування, гарантованого Конституцією України, а тому не може бути підставою обмеження інших прав та свобод, у тому числі на соціальний захист.

Зокрема, відповідно до частини першої статті 46 Конституції України громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом.

Зважаючи на вище викладене, а також враховуючи соціальну спрямованість держави Україна, Закон містить ряд гарантій та запобіжників дотримання згаданих конституційних положень.

Відповідно до частин чотирнадцятої та п'ятнадцятої статті 28 Закону виконання робіт, пов'язаних з підготовкою і проведенням місцевих виборів, особами, визнаними в установленому законом порядку безробітними, не є підставою для зняття цих осіб з обліку в державній службі зайнятості як таких, що шукають роботу, або для припинення виплати їм допомоги по безробіттю та інших видів допомоги.

Оплата праці членів виборчої комісії, а також осіб, які залучаються до роботи у комісії, у тому числі в день голосування, дні встановлення підсумків голосування та результатів виборів, не може бути підставою для скасування, обмеження або зменшення їм та членам їхніх сімей, які проживають разом з ними, будь-яких видів соціальних виплат, пенсій, субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг.

Розглянувши порушене питання, проаналізувавши відповідні положення Конституції України та Закону України "Про місцеві вибори" та зважаючи на вищезазначене, Комітет вважає:

Виконання робіт, пов'язаних з підготовкою і проведенням місцевих виборів, в тому числі виконання повноважень голови, заступника голови, секретаря або члена виборчої комісії на платній основі на підставі цивільно-правового договору, особами, визнаними в установленому законом порядку безробітними, не є перешкодою для перебування на обліку або підставою для зняття цих осіб з обліку в державній службі зайнятості як таких, що шукають роботу, або для припинення виплати їм допомоги по безробіттю та інших видів допомоги.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ